

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. Є. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Хорове диригування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Стегней С.Н. Стегней С.Н.

01 вересня 2025

Дата

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИКА РОБОТИ В ХОРІ / АНСАМБЛІ

галузь знань	02 Культура і мистецтво
спеціальність	025 Музичне мистецтво
освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво

Розробники: Глеба Світлана Василівна, викладачка, заслужена артистка України

Програму навчальної дисципліни «Практика роботи в хорі/ансамблі» обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Хорове диригування», протокол № 1 від 29 серпня 2025 року

Голова циклової комісії

Підпис

Шіпош В.А.

п/б

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів –6	Курс:
	3,4
	Семестр
	5,6,7,8
Загальна кількість годин – 180	Аудиторні заняття
	Практичні
	Індивідуальні заняття – 102год.
	Самостійна робота 78год.
	Форма підсумкового контролю: Залік VIII семестр

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Практика роботи в хорі/ансамблі» є:

- формування висококваліфікованого музиканта- ансамбліста;
- набуття здобувачем освіти виконавських ансамблевих знань і навиків, вдосконалення його як музиканта- ансамбліста;
- вироблення у здобувача таких морально-етичних якостей, як відчуття обов'язку, дисциплінованість, відповідальність за знання музичного матеріалу, а саме вокальних партій пропонованих творів;
- розвинути у здобувача освіти цікавість до колективного музикування;
- вироблення відчуття відповідальності за успіхи колективу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Практика роботи в хорі/ансамблі» є:

- опанування знань, вмінь і навичок на основі дії системи, основними компонентами якої виступають «спеціальність – ансамбль – хор»;
- виховання у здобувача освіти морально-етичних якостей: відчуття обов'язку, дисциплінованість, відповідальність за знання вокальних партій;
- вміння здобувачем систематизувати власні знання;
- навчити здобувача освіти пов'язувати теоретичні заняття з практичним втіленням при колективному музикуванні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- усно та письмово спілкуватися державною мовою;
- мати загальні та базові знання з професії та застосовувати їх на практиці;
- знати принципи створення художньої єдності - ансамбль;
- компоненти хорової/ансамблевої звучності: стрій, дикція, засоби музичної виразності;
- повністю виконувати завдання, які передбачаються програмою практики;
- виконувати завдання, які ставить перед учасниками колективу керівник;
- діяти на базі етичних принципів;
- адаптуватися і діяти в новій ситуації;
- брати ініціативу на себе;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати;

вміти:

- практично й оперативно застосувати знання та вміння до конкретних професійних ситуацій;
- вслуховуватися в партії і намагатися підлаштовувати силу звучання свого голосу під динаміку партії та тембрально зливатися з нею;

- вслуховуватися в інтонацію партії та зливатися з нею висотою свого звука, утворюючи інтонаційний унісон;
- вслуховуватися до інших партій в колективі та створювати загальний ансамбль;
- вести навчальну документацію, знати правильно її заповнити;
- працювати з методичною літературою, бути в курсі новітньої інформації з фахових та музично-теоретичних дисциплін у професійній діяльності;
- усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва;
- оперувати професійною термінологією у сфері фахової діяльності;
- знати основні шляхи пошуку виконавських засобів втілення художнього образу;
- використовувати комп'ютерні технології в практичному втіленні професійних знань й умінь.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (Міждисциплінарні зв'язки)

Попередньо здобуті знання мистецького спрямування.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (СК) ВИПУСКНИКА

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки
фахового молодшого бакалавра):

- ЗК 3** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 5** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 6** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 8** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в педагогічній/музично-теоретичній/виконавській/ організаційно-творчій діяльності.

СК 7 Здатність самостійно організовувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 10 Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові звукові технології в професійній діяльності.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 12 Здатність здійснювати міжособистісну та соціальну взаємодію для досягнення професійних цілей.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої та організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахування її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗАДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/організаційно-творчої діяльності

РН 12 Провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у виконавській/освітній/організаційно-творчій діяльності

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних програм.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1** Прочитати текст, вникнути у зміст, знайти відомості про авторів, визначити інтонаційні складності в партії, метро-ритмічну організацію мелодії своєї партії, прочитати та відтворити вокальну партію.
- Тема 2** Відпрацьовування навиків вмінати зосередитись на тому, що і як співає; вмінати зосередитися на використанні вже набутих вокальних навиків; вмінати вибудовувати інтонаційний, динамічний, тембральний та метро-ритмічний, темповий, динамічний, штриховий, орфоепічний, фактурний, дикційний ансамбль, прислуховуючись до сусідів у партії та виконуючи зауваження та побажання керівника колективу. Вмінати вчасно реагувати на жести диригента; бути уважним до агогічних та динамічних змін під час виконання творів.
- Тема 3** Ритмічно точно, інтонаційно чисто та у темповому часі відтворювати свою партію, прислухаючись до всіх партій хору/ансамблю.
- Тема 4** Реалізації творчого задуму композитора через інтерпретацію керівника колективу вимагає якісного відтворення партії в музичному творі та передбачає кропітку роботу над технічними завданнями: якісним звукоутворенням, диханням, артикуляцією, голосоведенням та строем. Для цього студент повинен працювати разом з колективом в репетиційному режимі та володіти професійною термінологією для правильного прочитання та втілення її значення.
- Тема 5** При стиканні з проблемами в роботі над творами важливо самостійно відпрацьовувати деякі проблемні місця (інтонаційні, ритмічні) та звернутися по допомогу до хормейстера та керівника для своєчасного їх усунення.
- Тема 6** Використання виконавських засобів музичної виразності, конкурентноспроможність через прояв особистісного сприйняття та презентування результатів власного професійного виконавського рівня (прояв високого рівня зрілості музичного мислення, майстерність володіти голосом у повному діапазоні академічної та естрадної манер звучання, дотримуючись правил ансамблевого звучання, вміння збагачувати голос яскравим тембровим забарвленням, але не вирізнятися в партії, вдосконалювати володіння високою вокальною позицією звучання голосу та професійно усталеним співочим диханням, володіння відчуттям стильових особливостей виконуваних творів.

**РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ,
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ**

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	практичні	індивід.	самостійна робота
1	2			3	4
V семестр					
Тема 1. Ознайомлення з запропонованими керівником колективу музичними творами. Читання та відтворення запису нотного тексту.	16	–	–	8	8
Тема 2. Орієнтація в своїй партії та вміння тримати її в різних музичних фактурах: гармонічній, поліфонічній та гомофонній.	14	–	–	8	6
Всього:	30	–	–	16	14
VI семестр					
Тема 3.Інтонаційний, тембральний, динамічний та дикційний ансамбль.	15	–	–	9	6
Тема 4.Колективний репетиційний процес. Володіння професійною термінологією. Реалізація творчого задуму композитора.	15	–	–	9	6
Всього:	30	–	–	18	12
VII семестр					
Тема 5.Визначити проблем при роботі над творами та вміння знайти методи їх усунення.	60	–	–	32	28
Всього:	60	–	–	32	28
VIII семестр					
Тема 6. Цілісний художнього музично-виконавський ансамбль. Використання виконавських засобів музичної виразності, формуючи ансамблеву рівність та цілісність хорового звучання.	58	–	–	34	24
Залік:	2	-	-	2	-
Всього:	60	–	–	36	24
Всього годин:	180	–	–	102	78

**Тематичний план практичних та самостійних занять
Індивідуальні заняття**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5 семестр		
1	Ознайомлення з запропонованими керівником колективу музичними творами. Читання та відтворення запису нотного тексту.	8
2	Орієнтація в своїй партії та вміння тримати її в різних музичних фактурах: гармонічній, поліфонічній та гомофонній.	6
6 семестр		
3	Інтонаційний, тембральний, динамічний та дикційний ансамбль.	6
4	Колективний репетиційний процес. Володіння професійною термінологією. Реалізація творчого задуму композитора.	6
7 семестр		
5	Визначити проблем при роботі над творами та вміння знайти методи їх усунення.	28
8 семестр		
6	Цілісний художнього музично-виконавський ансамбль. Використання виконавських засобів музичної виразності, формуючи ансамблеву рівність та цілісність хорового звучання.	24
	Всього:	78

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5 семестр		
1	Опрацювання техніки дихання, регулярна практика дихальних вправ, форми медитації для відпрацювання вміння зберігати спокій та впевненість на сцені; опрацювання теоретичних та практичних основ програмового матеріалу на певних простих зразках творів вокально-хорового мистецтва (вміти визначити форму, розмір, тональність).	8

2	Вивчення творів, передбачених для самостійного опрацювання (відомості про автора, визначення жанру та стилю, вивчення музичного матеріалу, знання тексту та змісту, якщо це іноземна мова).	6
6 семестр		
3	Відпрацьовування навиків читання творів з листа (нескладні зразки вокально-хорових творів українських та закордонних авторів).	6
7 семестр		
4	Поглиблене вивчення методичної, музичної літератури та пошук додаткової інформації.	6
5	Опрацювання аудіо-відео матеріалів (слухання музики різними відомими українськими та закордонними колективами, вміння визначати стиль та жанр прослуханих творів, вміння аналізувати прослуханий матеріал).	28
8 семестр		
6	Аналізувати принципи розвитку музичного матеріалу виконуваних творів, працювати над виразністю мелодичної лінії, рівністю та безперервністю відтворення музичного тексту, працювати над тембральним та емоційним відтворенням музичного тексту, дотримуючись основних правил ансамблевого звучання голосу.	24
	Всього:	78

ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результати навчання здобувача освіти, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв.

Оцінювання здобувачів освіти охоплює практичні контрольні процедури, які використовують відповідно до компетентнісних характеристик (знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється експертно за критеріями.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти проводиться під час проведення поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться у формі виконання індивідуальних завдань і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем репертуарного матеріалу колективів, в яких проходить практику.

підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку –7 семестр в терміни, узгоджені з керівниками колективів та

встановлені графіком освітнього процесу в обсязі навчального матеріалу, визначеною програмою навчальної дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою:

<p>«Відмінно» (5)</p>	<p>Здобувач освіти -практикант виявляє відмінний рівень фахових знань, володіє прагненням і здатністю до продуктивної праці; виявляє здатність до творчого підходу у виконанні поставлених завдань;</p> <p>в процесі роботи проявляє: знання партій у вибраних для заліку творах із репертуару колективів, вміння та навички інтонаційного, тембрального, динамічного, емоційного ансамблевого музикування;</p> <p>своєчасно та грамотно веде документацію. Самостійна робота виконана в повному обсязі..</p>
<p>«Добре» (4)</p>	<p>Практикант відтворює основні професійні навички з розумінням;</p> <p>достатньо усвідомлено володіє музичним матеріалом і виконує поставлені завдання на хорошому рівні;</p> <p>якісно виконує свою партію, але припускає несуттєві помилки, які може виправити;</p> <p>досить грамотно веде всю документацію по практиці;</p> <p>результат виконаної програми відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики відповідної професії певного ступеня професійної освіти та діючим якісним і кількісним показникам на даний період навчання. Самостійна робота виконана в повному обсязі, але з незначними помилками.</p>
<p>«Задовільно» (3)</p>	<p>Практикант робить помилки у хоровій/ансамблевій партії при виконанні вибраних для заліку творів, не у повному обсязі володіє знаннями їх, не ансамблює в достатній мірі;</p> <p>не володіє прагненням і здатністю до продуктивної праці;</p> <p>практикант неохайно заповнює всю навчальну документацію по практиці. Самостійна робота виконана частково.</p>
<p>«Незадовільно» (2)</p>	<p>Практикант не володіє знанням музичного матеріалу: не орієнтується в хоровій/ансамблевій партії, не вміє тримати самостійно партію у вибраних для заліку творах, відсутнє розуміння ансамблевого звучання;</p>

відсутність документації або її неграмотне ведення. Самостійна робота не виконана .

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Орієнтована на запропоновані керівниками твори із репертуару колективів, в яких здобувач освіти проходить практику і може змінюватися та доповнюватися в залежності від планування концертної та репетиційної діяльності колективів.

Нотна:

Авторські твори:

1. Валентин Сільвестров «Молитва за Україну»,
2. Кирило Стеценко частини з літургії «Благослови душе моя Господа», «Милість спокою»;
3. Микола Лисенко, слова Олександра Кониського, аранжування Олександра Кошиця «Молитва за Україну»;

Обробки народних пісень:

4. Григорій Давидовський «Стелися барвінку», «Глибока кирниця»;
5. Дезидерій Задор, слова М.Устиновича «Верховино, світку ти наш»
6. Золтан Кодай «Estidal» («Вечірня пісня»);
7. Іштван Мартон «Плаве качка», «Ой болить ня головонька», ;
8. Микола Леонтович «Щедрик», «Мак»;
9. Михайло Кречко «Ой на плаю», «Косив косар сіно», «За горами, за лісами», «Паде дощ», «Не рубай ліщину»;
10. Петро Милославський «Гей, на високій полонині», «Там за гором , за горою», «Дівчино прощай»;
11. Філарет Колесса (лемківська) «В гаю зелененькім»;

Хорові концерти:

12. Артемій Ведель «В молитвах неусипающую Богородицу»;
13. Дмитро Бортнянський 32 концерт «Скажи ми, Господи...»;
14. Максим Березовський «Не отвержи мене во время старости».